

METODA 18 STRUKTUR WYRAZOWYCH

Justyna Jonac (pedagog), Helena Włochowicz (pedagog)

Została przygotowana z myślą o dzieciach ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania oraz u których występuje sprzężenie dysleksji i dysortografii.

Opiera się ona na **analizie i syntezie sylabowo – głoskowej wyrazów w powiązaniu z ich budową literową**. Dziecko ucząc się czytać posługuje się tu sylabami i uczy się ich różnicowania. Celem metody jest wyeliminowanie głoskowania, a tym samym nauka automatycznego nazywania kształtów fonogramów oraz umieszczanie ich w słowie w odpowiedniej kolejności. W czasie wykonywania ćwiczeń metodą 18 struktur wyrazowych uczniowie posługują się **trzema kolorami: czerwonym** – do zaznaczania **samogłosek**, **czarnym** – spółgłosek, **zielonym** – **sylab**. **Specyficzny podział wyrazów na sylaby** polega tu na rozdzielaniu spółgłosek bezpośrednio ze sobą sąsiadujących u zbiegu sylab (np. kot – let, bar – man). Kształcenie umiejętności czytania i pisania opiera się głównie na **jednoczesnym uaktywnieniu i współpracy funkcji wzrokowych, słuchowych i kinestetyczno – ruchowych**. W metodzie 18 struktur wyrazowych wyraźnie zaznaczona jest **zasada stopniowania trudności**. Po pierwsze w kolejnych ćwiczeniach uczniowie zapoznawani są z wyrazami o różnorodnej, stopniowo coraz trudniejszej, ale jednakowej na danym etapie, strukturze sylabowej. Cały materiał słowny podzielony jest na osiemnaście części, które odpowiadają poszczególnym strukturom. Po drugie w każdej opracowywanej strukturze zastosowano podobne techniki pracy. Ćwiczenia uporządkowane są według jasno ustalonych i logicznych kryteriów. Przedstawiona metoda zawiera gotowy, bardzo bogaty materiał słowny dla każdej spośród 18 struktur wyrazowych.

Niewątpliwie wprowadzenie tej metody w pracy z dzieckiem ma wiele zalet:

- wzbogaca słownictwo ucznia,
- utrwala litery pisane i drukowane,
- pozwala na estetyczne prowadzenie zeszytu,
- umożliwia tworzenie własnych mechanizmów kompensacyjnych (łączy ćwiczenia funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji niezaburzonych),
- automatyzuje czytanie i pisanie wyrazów.

Dzięki wprowadzeniu tej metody pracy w szkole dziecko osiąga wiele sukcesów. Bardzo ważnym elementem wydaje się fakt, że uczeń rozpoczyna tu terapię pedagogiczną w zakresie

czytania i pisania od najprostszych struktur, co daje mu poczucie bezpieczeństwa. Konsekwentne uporządkowanie ćwiczeń prowadzi natomiast do powstania nawyku posługiwania się przy czytaniu i pisaniu sylabą.

Etapy pracy metodą 18 struktur wyrazowych:

1. Graficzny schemat budowy wyrazów poprzedzony wiadomościami dotyczącymi głosek, liter i sylab.
2. Suwaki.
3. Wprawki.
4. Łańcuchy sylabowo-wyrazowe.
5. Słuchowe i wzrokowe różnicowanie wyrazów dźwiękowo i graficznie podobnych.
6. Co się kryje w tym wyrazie?
7. Tworzenie nowych wyrazów o omawianej strukturze z wybranych głosek lub sylab wyrazów, których znaczenie zilustrowano na obrazkach.
8. Rozsypanki wyrazowo-zdaniowe.
9. Zagadki.
10. Czytanie zdań drukowanych.
11. Pisanie ze słuchu dyktowanych zdań.